

ת"פ 38105/03/16 - מדינת ישראל נגד אשר מסעוד אוחיון

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 38105-03-16 מדינת ישראל נ' אוחיון

בפני בעניין: כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אשר מסעוד אוחיון

הנאשמים

גזר דין

מבוא

1. בהכרעת דין מיום 23.4.17, הורשע הנאשם, לפי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
- לפי כתב האישום, ביום 29.10.15 בשעות הערב, פגע בשגגה המתלונן, עת נהג באוטובוס של חברת אגד, באוטובוס של הנאשם בסמוך לתחנת האוטובוס שבמתחם הקניות "בילו סנטר". בהמשך לכך, התפתח בין השניים דין ודברים, ובמהלכו קיללו הנאשם והמתלונן זה את זה. בהמשך לכך, הכה הנאשם את המתלונן בפניו ובאפו. בהמשך נכנס המתלונן לאוטובוס, כשהוא נסער וזועם ונטל לידיו מקל. לאחר התערבות של אחר, נרגע המתלונן. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלונן חבלות הכוללות דימום מהפה, שבר בעצם הנזלית השמאלית של האף ונפיחות באספקט הליטרלי של האף.
2. לפי ההסדר, נשלח הנאשם לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר מבחן בעניינו, ללא הסכמה עונשית.

תסקירי שירות מבחן

3. שירות המבחן, בתסקירו מיום 24.9.2017, ציין כי הנאשם בן 47, נשוי ואב לארבעה. החל מחודש ינואר 2016 עובד הנאשם כנהג בחברת אוטובוסים. בעקבות האירוע פוטר מחברת אגד והחל לעבוד בחברת אוטובוסים אחרת. עוד ציין שירות המבחן, כי הנאשם נעדר עבר פלילי ולא נפתחו לחובתו תיקים חדשים. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן, כי בתקופה הרלוונטית היה מצוי במצוקה נפשית קשה עקב מחלת אביו ושנת אבל על אחיו. מועד ביצוע העבירה היה ביום השנה לפטירת אחיו.
- להתרשמות שירות המבחן, הנאשם הביע חרטה על מעשיו וניסה להתנצל בפני המתלונן, עם זאת, הנאשם התקשה להביע אמפתיה כלפיו. עוד העריך שירות המבחן, כי לנאשם יכולת מוגבלת לוויסות דחפים, קושי בהצבת גבולות פנימיים ושליטה בכעסים, והוא מחזיק בעמדות הנותנות לגיטימציה לפתרונות באמצעות אלימות.
- להערכת שירות המבחן, רמת סיכון הנשקפת מהנאשם למעורבות אלימה בעתיד היא בינונית. למרות שהנאשם

התקשה לקחת אחריות על מעשיו ולהכיר בתוקפנותו, הוא הביע נכונות לקחת חלק בהליך טיפולי, ומכאן המליץ שירות המבחן לשלבו בקבוצה טיפולית.

4. בתסקיר משלים מיום 31.12.17, ציין שירות המבחן, כי הנאשם גילה מוטיבציה נמוכה להשתלב בקבוצה טיפולית, לא הביע נכונות להתחייב לטיפול ולהתמיד בו. מכאן, ולאור רמת הסיכון מצדו של הנאשם, לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית. לפי תסקיר משלים מיום 10.5.18, שירות המבחן התרשם משינוי ראשוני ביכולתו של הנאשם להתבונן בדפוסיו התוקפניים והנאשם שולב בקבוצת הכנה לטיפול. בתסקיר מיום 3.7.18, עמד שירות המבחן על כך שהנאשם ממשיך בטיפול, מתמיד בהגעה למפגשים ומביע נכונות לשתף אודות תכנים אישיים מעברו, לרבות התייחסותו לקישו לשלוט ולווסת תגובותיו במצבי חיים מורכבים. מכאן המליץ שירות המבחן, להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

5. בתסקירו האחרון מיום 19.12.18, הוסיף שירות המבחן, כי הנאשם מגיע באופן סדיר וקבוע לפגישות קבוצתיות, עומד בכללי הטיפול ומשתף פעולה באופן מלא על ההליך. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מבטא באופן ראשוני אחריות לבחירותיו, מתמודד עם ריבוי צרכים, מצב נפשי ירוד ומציאות חיי מורכבת. שירות המבחן סבר, כי יש מקום להפנות את הנאשם לבית משפט קהילתי, ולחלופין, להטיל עליו צו מבחן, צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, מאסר על תנאי ופיצוי.

ראיות לעונש

6. מתצהיר נפגע עבירה עולה, כי המתלונן נאלץ לעבור ניתוח באף עקב השבר, כתוצאה מהניתוח החל לנחור, והדבר הפוגע במערכת היחסים בינו ובין אשתו. כמו כן ציין המתלונן כי הוא סובל מפגיעה נפשית וחברתית. נפגע העבירה צירף מסמכים רפואיים (ע/1).

טענות הצדדים לעונש

7. באת כוח התביעה טענה, שכתוצאה מביצוע העבירה נפגע הערך החברתי של הגנה על שלמותו הגופנית, כבודו ושלוות נפשו של אדם. לטענתה, הפגיעה היא בדרגה בינונית.

8. עוד טענה כי יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות הקשורות בביצוע העבירה: האירוע אירע עת עבדו הנאשם והמתלונן יחד, במתחם ציבורי, לעיני עוברי אורח. הנאשם גרם למתלונן שבר באף. התצהיר ומהמסמכים הרפואיים עולה, כי המתלונן נאלץ לעבור ניתוח ועודנו סובל מפגיעה ומכאבים.

9. עוד טענה באת כוח התביעה, כי מתחם העונש ההולם את העבירה מושא כתב האישום, בנסיבות העניין, נע בין מאסר לתקופה של 6 חודשים ובין מאסר לתקופה של 18 חודשים.

10. לטענתה, יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה: הנאשם הודה במיחוס לו והביע צער על מעשיו; הנאשם נעדר עבר פלילי; מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם נטל תחילה אחריות חלקית בלבד, ובהמשך, שולב בקבוצה טיפולית.

11. עוד הוסיפה, כי המלצת שירות המבחן מהווה חריגה ממשית מהמתחם ללא הצדקה לכך. לאור האמור, עתרה באת כוח התביעה להטיל על הנאשם עונש שהוא בחלקו התחתון של המתחם, והוא כולל מאסר לתקופה של 6 חודשים, שיכול ויבוצע בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס, פיצוי למתלונן וצו מבחן.

12. אשר לתסקיר האחרון מטעם שירות המבחן, הודיעה באת כוח התביעה, כי לאחר התייעצות עם התובעת הממונה על בית משפט קהילתי במחוז מרכז, התביעה מתנגדת לשילוב הנאשם בבית משפט קהילתי.
13. באת כוח הנאשם טענה, כי האירוע אירע ביום השנה לפטירת אחיו של הנאשם, ומצבו הנפשי של הנאשם יחד עם ההתגרות של המתלונן, גרמו לביצוע העבירה. בעקבות תקיפת המתלונן, הלה הרים מקל וביקש להכות את הנאשם. האירוע לא היה מתוכנן אלא ספונטני.
14. לטענתה, לאור מדיניות הפסיקה ונסיבות העניין, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ובין מאסר לתקופה של 6 חודשים, שיכול ויבוצע בדרך של עבודות שירות.
15. באת כוח הנאשם פירטה את הנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה: הנאשם נעדר עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם רשויות אכיפת החוק. מכאן, כי העבירה אינה מאפיינת את אורח חייו; הנאשם הודה במיוחס לו והביע צער על מעשיו כבר במהלך החקירה במשטרה; הנאשם גם כתב מכתב התנצלות למתלונן; האירוע אירע לפני כ-3 שנים; הנאשם פוטר מעבודתו בעקבות האירוע; לנאשם נסיבות אישיות קשות ומצבו הכלכלי אינו טוב; מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם שולב בהליך טיפולי והוא שיתף פעולה עם ההליך.
16. לטענת באת כוח הנאשם, לאור האופק השיקומי, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולהטיל על הנאשם עונש שהוא בתחתית המתחם, והוא כולל מאסר על תנאי, צו שירות לתועלת הציבור, צו מבחן, ופיצוי שיש בו כדי לבטא את מצבו הכלכלי.
17. הנאשם בדברו האחרון ציין, כי הוא מצר על מעשיו והקריא ממכתב שכתב למתלונן. הנאשם הוסיף, כי מדובר במעידה חד פעמית.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

18. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה אותה ביצע הנאשם יתחשב בית המשפט **בערך החברתי** הנפגע מביצוע העבירה, **במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה** הנהוגה **ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**.
19. כתוצאה מביצוע העבירה בה הורשע הנאשם נפגעו הערכים החברתיים של הגנה על שלמות גופו, בטחונו ושלוות נפשו של אדם. הפגיעה בערכים המוגנים כתוצאה מביצוע העבירה של חבלה חמורה, בנסיבות העניין, היא ברף הבינוני. על רקע של פגיעה בשגגה שאירעה בין האוטובוס של המתלונן לאוטובוס של הנאשם, החל דין ודברים בין הנאשם למתלונן, אשר במהלכו קיללו השניים זה את זה. בהמשך לכך, הכה הנאשם את המתלונן בפניו ובאפו, ובתגובה המתלונן יצא אל הנאשם ונטל מקל בידו. הנאשם גרם למתלונן חבלה חמורה. כן יש לקחת בחשבון, כי העבירה בוצעה ביום השנה לפטירת אחיו של הנאשם ועל רקע מצבו הנפשי הנסער.
20. על מדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירות של חבלה חמורה, ברף בינוני, ובנסיבות דומות ניתן ללמוד מהפסיקה שלהלן:
- ע"פ (מרכז) 47734-01-17 **שרעבי נ' מדינת ישראל** (16.5.17): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם,

לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של חבלה חמורה. לפי הכרעת הדין, בעקבות סכסוך, תקף הנאשם את המתלונן בכך שהיכה בפניו וגרם לשבר באפו. בית משפט השלום הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשים, בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי בסכום של 7,500 ₪. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם.

- עפ"ג (מרכז) 2933-09-14 **אדרי נ' מדינת ישראל** (9.11.14): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לאחר דיון הוכחות, בעבירה של חבלה חמורה. לפי הכרעת הדין, בעקבות תגרת ידיים, חבט הנאשם בפניו של המתלונן וגרם לו למספר שברים. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 3 חודשים, בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסכום של 2,500 ₪ ופיצויים בסכום של 4,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו של הנאשם, ותחת עבודות שירות, הטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 300 שעות.

- ת"פ (פ"ת) 1217-11-16 **מדינת ישראל נ' ברכה** (4.2.18): בית משפט השלום, הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה. לפי כתב האישום, לאחר דין ודברים בין הנאשם למתלונן, היכה הנאשם את המתלונן במכת אגרוף בפניו וסטר לו. בית משפט השלום הטיל על הנאשם מאסר על תנאי ופיצויים בסכום של 10,000 ₪. ערעור התביעה תלוי ועומד בבית המשפט המחוזי (עפ"ג (מרכז) (42992-03-18).

- ת"פ (רמ') 13630-09-13 **משטרת ישראל תביעות - שלוחת רמלה נ' פלוני** (4.7.16): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירה של חבלה חמורה, בכך שדחף את המתלונן, אשר נפל ונפגע בכתפו. גם המתלונן תקף את הנאשם בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר על תנאי, צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 180 שעות, קנס בסכום של 500 ₪ ופיצויים בסכום של 7,000 ₪

- ת"פ (עכו) 23503-08-14 **מדינת ישראל נ' סואעד** (11.6.15): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירת תקיפת סתם ובעבירת חבלה חמורה, בכך שהיכה את המתלונן בפניו ובעט ברגליו. כן הכה הנאשם באגרופיו בחוזקה גם את אביו של המתלונן ובעט בו. כתוצאה מכך גרם לו סימנים כחולים, דימום בפנים ושבר מרוסק באף. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 70 ימים, בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 5,000 ₪.

- ת"פ (ק"ג) 43927-09-13 **מדינת ישראל נ' מלינטה** (19.11.14): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, לפי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה. לפי כתב האישום, הנאשם תקף את המתלונן, היכה בראשו במכת אגרוף, גרם לו לשבר בלסת התחתונה ונפיחות בפנים. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של חודשיים, בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי והתחייבות.

21. הפסיקה שהגישה התביעה עניינה בנסיבות חמורות בהרבה, הכוללת שפיכת מים חמים במכוון על אחר וגרימת כוויות קשות (רע"פ 7389/13 **טיטלבאום נ' מדינת ישראל** (17.12.13)).

22. אומר, כי אלמלא כללו נסיבות ביצוע העבירה את העובדה כי האירוע אירע ביום פטירת אחיו של הנאשם, על רקע התלהטות רוחות בין השניים וכי גם המתלונן נטל חלק פעיל באירוע, היה מקום לקבוע כי המתחם מתחיל במאסר קצר בדרך של עבודות שירות. אולם, לאור נסיבות ביצוע העבירה, מתחם העונש ההולם מתחיל במאסר על תנאי לצד ענישה נלווית.

23. לאור האמור, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם עבירה של חבלה חמורה בה הורשע הנאשם,

בנסיבות העניין, נע בין מאסר על תנאי לצד ענישה נלווית ובין מאסר לתקופה של 10 חודשים.

העונש ההולם בתוך המתחם

24. בקביעת העונש ההולם בתוך המתחם, לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות:

לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו במיוחס לו, נטילת אחריות על מעשיו והבעת חרטה. על הבעת החרטה ניתן ללמוד, בין היתר, מתוך מכתב התנצלות שכתב הנאשם למתלונן; הנאשם נעדר עבר פלילי ולא נפתחו לחובתו תיקים חדשים; האירוע אירע לפני שלוש שנים; הנאשם פוטר ממקום עבודתו בחברת אגד ועובד כיום בחברת אוטובוסים אחרת; הנאשם אב לחמישה ילדים ומתגורר בדירה שכורה; מצבו הכלכלי של הנאשם אינו טוב והוא עובד למחייתו ומפרנס את משפחתו (ענ/1).

מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם גילה תחילה מוטיבציה נמוכה להשתלב בקבוצה טיפולית ולא הביע נכונות להשתלב בטיפול. עם זאת, לאחר זמן, חלה תפנית בגישתו של הנאשם, הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית, התמיד בהגעתו למפגשים ולקח חלק במפגשים תוך התייחסות לבעיותיו. מתסקירו האחרון של שירות המבחן עולה, כי הנאשם התמיד בהגעה למפגשים ושיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן. מכאן, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן, צו שירות לתועלת הציבור, מאסר על תנאי ופיצויים.

25. השאלה היא אם יש מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן הכולל עונש שהוא בתחתית המתחם?

מירב הנסיבות נוטות לזכותו של הנאשם. עם זאת, הנאשם לא שיתף פעולה תחילה עם ההליך הטיפולי ורק לאחר דחיות מרובות נרתם להליך. למעשה, ההליך הפלילי נמשך זמן רב בשל התנהלותו של הנאשם אל מול שירות המבחן. מטעם זה, אין מקום למקם את העונש בתחתית המתחם ויש להטיל על הנאשם מאסר קצר בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר על תנאי, צו מבחן ופיצויים. הנאשם כבר הפקיד סכום של ₪ 1,000 על חשבון כספי הפיצויים, קודם למתן גזר הדין ויש גם בכך כדי ללמד על נטילת האחריות מצדו של הנאשם.

26. כאן המקום להתייחס לחוות דעת הממונה על עבודות שירות. הנאשם נדרש על ידי הממונה להמציא "אישור כשירות" מאורתופד, וזאת לפי הודעת הממונה מיום 6.2.19. בהמשך לכך, הציג הנאשם מסמכים רפואיים הכוללים סיכום ביקור אצל האורתופד וממצאים. להערכת הממונה על עבודות שירות, בחוות דעתו מיום 5.3.19, אין די במסמכים אלו ועתה דורש הממונה אישור של רופא תעסוקתי. בעקבות דרישה זו, הודיע הנאשם כי נקבע תור אצל רופא תעסוקתי רק לחודש מאי 2019 והממונה ביקש לדחיה לצורך השלמת חוות הדעת.

27. לפי תקנות העונשין (נשיאת מאסר בעבודת שירות), התשע"ב - 2011, על נאשם להביא עמו לראיון אצל הממונה, בין היתר, חוות דעת של הרופא המטפל ערוכה לפי הטופס שבתקנות וכן שאלון רפואי הכולל ויתור על סודיות, ואי המצאת המסמכים עלולה להביא לדחיית בעריכת חוות הדעת. הממונה על עבודות שירות רשאי גם, בהתאם לטופס ויתור על סודיות, לפנות לקבלת מידע רפואי נוסף.

28. את המסמכים הרפואיים שרשאי הממונה לדרוש מנאשם יש לפרש לפי עקרונות של סבירות ומידתיות. משהמציא הנאשם חוות דעת של הרופא המטפל ואין בה כדי ללמד על פסילת הנאשם מביצוע עבודות שירות, יש לתחום המשך דרישתן של חוות דעת נוספות. לעניין זה יש להדגיש, כי הנאשם עובד כל העת ולא דיווח על מגבלות כלשהן בתעסוקתו. מכאן, כי דרישת אישור של רופא תעסוקתי יש בה כדי להטיל נטל לא רק על הנאשם ועל ההליך הפלילי אלא גם על מערכת הבריאות הציבורית.

29. עיינתי במסמכים הרפואיים. הנאשם אמנם סובל מכאבי גב, אולם לא עולה מהמסמכים מגבלה כלשהי בתעסוקה.
30. לאור האמור, איני רואה כל טעם לדחייה כה ממושכת במתן גזר הדין לשם קבלת חוות דעת של רופא תעסוקתי. גם לא נהיר מדוע חוות דעת זו נדרשת, כאשר הנאשם המציא את כל המסמכים הרפואיים הרלוונטיים לממונה, לרבות מסמכים מטעם הרופא המטפל.
31. לאור האמור, מצאתי לנכון להורות לממונה להשים את הנאשם בעבודות שירות, גם ללא המסמכים הרפואיים שלהערכת הממונה עוד נדרשים.
32. בקביעת משך המאסר בדרך של עבודות שירות לקחתי גם בחשבון את מצבו הכלכלי של הנאשם ואת התקופה המינימלית שלא תפגע בתעסוקתו.

סוף דבר

33. לפיכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר לתקופה של חודש שיבוצע בדרך של עבודות שירות. הממונה ישים את הנאשם בעבודות שירות. את עבודות השירות יחל הנאשם ביום 1.5.19. מובהר בזאת לנאשם, כי כל חריגה מהוראות הממונה עלולה להוביל לנשיאת המאסר בפועל; הנאשם יתייצב במשרדי הממונה עד השעה 09:00.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום לא יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע;
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום לא יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון;
- ד. צו מבחן למשך שנה;
- רשמתי לפניי נכונות הנאשם לבצע את צו המבחן. מובהר בזאת, כי כל חריגה מהוראות שירות המבחן עלולה להוביל לביטול גזר דינו וגזירת עונשו מחדש;
- ה. הנאשם ישלם למתלונן, עד תביעה מספר 1, פיצויים בסכום של 2,000 ₪. סכום של 1,000 ₪ שכבר הפקיד הנאשם ישמש לתשלום הראשון והתשלום השני יבוצע לא יאוחר מיום 1.5.19.

פרוטוקול הדיון יומצא לידי שירות המבחן ולידי הממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור כחוק תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ט אדר א' תשע"ט, 06 מרץ 2019, במעמד הצדדים.